

แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษา
ของโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่*
LEARNING GUIDELINES OF INTEGRATION OF SOCIAL STUDIES
CURRICULUM IN CHIANG MAI SPORTS SCHOOL

สรวัลย์ นันทชัย

Sornwalai Nanchai

เชษฐภูมิ วรรณไพศาล

Chetthapoom Wannapaisan

แสวง แสนบุตร

Sawaeng Saenbutr

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Chiang Mai University, Thailand

E-mail: gupgipp783@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 120 คน และผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 2 คน ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ 1) สภาพและปัญหาของโรงเรียนกีฬาในการจัดการเรียนการสอนภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิชาสังคมศึกษา ปีการศึกษา 2562 ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลวิชาสังคมศึกษา โดยด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสม ร้อยละ 56.34 ด้านครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสม ร้อยละ 89.21 และด้านการวัดและประเมินผลวิชาสังคมศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสม ร้อยละ 71.24 2) แนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมสรุปว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร

* Received 6 February 2021; Revised 15 February 2021; Accepted 5 March 2021

สังคมศึกษาสำหรับโรงเรียนกีฬา มีแนวทางการแก้ไขสำหรับนักเรียนที่เวลาเรียนไม่เพียงพอ คือ การเรียนซ่อมเสริมช่วงเสาร์ อาทิตย์ และมีห้องเรียนอัจฉริยะรองรับสำหรับการเรียนเพื่อให้ ผู้เรียนทันต่อข่าวสารในปัจจุบัน ในส่วนของการวัดผลประเมินผลมีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย ไม่ใช่ทิศทางเดียว เช่น จากการทำกิจกรรม การสังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล เป็นกลุ่มและจากชิ้นงาน

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ, หลักสูตรสังคมศึกษา

Abstract

The objectives of this article were to: 1) the generality of the Integrated learning management on social studies of Chiangmai Sports school students 2) the course of the integrated learning management on social studies of Chiangmai Sports school students. It is this survey research. The questionnaires had been applied to collect the survey data by the systematic sampling on 120 of Chiangmai Sports school students. Whereas the content analysis had been applied on the Interview data of 2 of the school principals. The results of the study are 1) The generality of the learning management of the Chiangmai Sports school consists of 3 appropriate aspects which have the percentage scores on the courses and teaching curriculums gain 56.34% ,the social studies teachers gain 89.21% and The evaluation of the social studies gains 71.24% 2) The course of the integrated learning management on social studies of Chiangmai Sports school based on the participating of the school principals and teachers on initializing the social studies courses of the Chiangmai Sports school. The solution of the inadequate studying is to have the extra class on Saturday and Sunday including the information advocacy on the smart classroom. The variety of evaluation had been applied to the students, for instance; by the activities, by observing on the individual groupworks or individual assignment.

Keywords: Integrated Learning Management, Social Studies

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา นักเรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ โดย เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วนักเรียนจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และ รักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 ในมาตราที่ 23 กล่าวถึงการจัดการศึกษาทั้งในระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นอกจากนี้จะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิดของผู้เรียนที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ แล้วจึงมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551); (ชรินทร์ มั่งคั่ง, 2561)

โครงการจัดตั้งโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ดำเนินการจัดตั้งโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เปิดการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนกีฬาจะมุ่งเน้นกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ภายใต้นโยบาย “กีฬาสร้างคน คนสร้างชาติ” ควบคู่ไปกับการเรียน ซึ่ง ปัญหาการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันเป็นปัญหาของสถานศึกษาซึ่งผู้เรียนมักจะมีเจตคติที่ไม่ค่อยดีต่อวิชาสังคมศึกษา ผู้เรียนคิดว่าเป็นวิชาที่มีเนื้อหาเยอะ ต้องอ่าน ต้องจำ ต้องทำความเข้าใจ และในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะประกอบไปด้วย 5 สาระการเรียนรู้ คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ซึ่งแต่ละสาระการเรียนรู้มีเนื้อหาค่อนข้างเยอะทำให้นักเรียน เรียนในแต่ละสาระการเรียนรู้ไม่ครบตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะนักเรียนจะมีโปรแกรมการแข่งขันกีฬาอยู่เสมอ ซึ่งการไปแข่งขันกีฬาของนักเรียนแต่ละครั้งจะต้องขาดเรียนไม่น้อยกว่า 1 อาทิตย์ ผลที่ตามมาคือนักเรียนที่ขาดเรียนเพื่อไปแข่งขันกีฬาจะต้องกลับมาเรียนซ่อมเสริม ทำให้นักเรียนรู้สึกขี้เกียจ และน่าเบื่อ ดังนั้นแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จึงเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับโรงเรียนกีฬา เพราะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นกระบวนการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนตามความ

สนใจ ตามความสามารถและความต้องการ โดยการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ศาสตร์ของกลุ่มสาระต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนต้องได้รับโอกาสในการเรียนรู้จากการได้ปฏิบัติจึงลงมือทำจริงด้วยตนเอง ผู้สอนจึงมีหน้าที่สร้างความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการเรียนคอยกระตุ้น แนะนำในสิ่งที่ผู้เรียนสงสัย ต้องสร้างความใฝ่รู้ใฝ่เรียนพร้อมกันนั้นก็ฝึกฝนผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตร (ฉวีวรรณ สุวรรณภา, 2558); (เชษฐภูมิ วรรณไพศาล, 2560)

ฉะนั้นผู้ศึกษาเห็นว่าควรจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ที่สอดคล้องกับชีวิตจริงและสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง ซึ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้มุ่งหวังให้การศึกษาพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข วิธีการจัดการเรียนรู้แนวทางใหม่ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงของนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้นั้นมีหลายวิธีเช่นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการข้ามสาระวิชา การจัดการเรียนรู้โดยกรณีศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นความพยายามในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดคือการเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขโดยการดำเนินการทุกวิถีทางที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในลักษณะของผลการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ลงมือเรียนรู้ด้วยตนเอง (ชรินทร์ มั่งคั่ง, 2560)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่
2. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ เป็นวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการแบบต่าง ๆ

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 180 คน และผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน

2. ขอบเขตด้านตัวอย่าง

ตัวอย่าง ได้แก่ ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 120 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 4 ได้มาจากการสุ่มอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic sampling) เพราะตัวอย่างที่เลือกได้กระจายมากกว่าแผนการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย และสามารถคำนวณค่าไม่ยุ่งยากซับซ้อน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 ท่านโดยการเลือกแบบเจาะจง

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้างนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการใช้แบบสอบถามนักเรียนจำนวน 120 คน โดยกำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา 3) ด้านการวัดและประเมินผลวิชาสังคมศึกษา

และใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 ท่าน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ค้างนี้ ทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

4.1 แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม สภาพและปัญหาของโรงเรียนกีฬาในการจัดการเรียนการสอนภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิชาสังคมศึกษา ปีการศึกษา 2562 โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 ด้านครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา

2.3 ด้านการวัดและประเมินผลวิชาสังคมศึกษา

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562 (Open – End Questionnaires)

4.2 แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) แบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางของโรงเรียนกีฬาจังหวัด

เชียงใหม่

- ด้านหลักสูตร
- ด้านครูผู้สอน
- ด้านการวัดผลและประเมินผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกลุ่มเป้าหมาย 120 คน

การหาค่าคุณภาพของเครื่องมือการศึกษาโดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้ ได้ค่า IOC 0.67

6. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

6.1 ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ

6.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้ศึกษานำมากำหนดเป็นขอบเขตในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

6.3 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักเพื่อตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องเบื้องต้น

6.4 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 0.67

6.5 เสนอแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อพิจารณาความถูกต้องก่อนนำไปใช้

6.6 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่างต่อไป

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

7.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

7.2 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บและแจกแบบสอบถามที่โรงเรียน

7.3 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยและรับกลับคืนด้วยตนเอง

7.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลตามลำดับดังนี้

1. สภาพและปัญหาของโรงเรียนกีฬาในการจัดการเรียนการสอนภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิชาสังคมศึกษา ปีการศึกษา 2562 ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.05

ตารางที่ 1 ผลการประเมินด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย
1. มีการกำหนดรายวิชาและกิจกรรมทางสังคมศึกษาสอดคล้องกับการเรียน	2.99	1.28	เหมาะสมปานกลาง
2. มีการชี้แจง เนื้อหาสาระ จุดประสงค์และ ความมุ่งหมายในการเรียนการสอน	3.43	4.95	เหมาะสมปานกลาง
3. มีการเรียนการสอนตามเนื้อหา และจุดประสงค์ของรายวิชา	2.95	1.38	เหมาะสมปานกลาง
4. มีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย	2.97	1.28	เหมาะสมปานกลาง
5. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนคิดและแก้ปัญหา	2.97	1.28	เหมาะสมปานกลาง
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	2.97	1.38	เหมาะสมปานกลาง
7. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา	3.04	1.36	เหมาะสมปานกลาง
8. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	3.08	1.44	เหมาะสมปานกลาง
รวม	3.05	1.79	เหมาะสมปานกลาง

1.2 ด้านครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา โดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.92

ตารางที่ 2 ผลการประเมินด้านครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย
1. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถด้านการสอนสังคมศึกษา	3.03	1.49	เหมาะสมปานกลาง
2. ครูผู้สอนมีรูปแบบวิธีการสอนสังคมศึกษาที่หลากหลาย	2.94	1.50	เหมาะสมปานกลาง
3. ครูผู้สอนมีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอนสังคมศึกษา	2.93	1.42	เหมาะสมปานกลาง
4. ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	2.88	1.40	เหมาะสมปานกลาง
5. ความเหมาะสมของจำนวนครูต่อจำนวนนักเรียน	2.93	1.33	เหมาะสมปานกลาง
6. ครูผู้สอนตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบในการสอน	2.93	1.36	เหมาะสมปานกลาง
7. ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถปรับตัวเข้ากับผู้เรียนได้	2.86	1.43	เหมาะสมปานกลาง
8. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	2.87	1.14	เหมาะสมปานกลาง
9. ครูผู้สอนรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น	2.90	1.47	เหมาะสมปานกลาง
10. ครูผู้สอนประพฤติตนและทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี	2.93	1.50	เหมาะสมปานกลาง
รวม	2.92	1.43	เหมาะสมปานกลาง

1.3 ด้านการวัดและประเมินผลวิชาสังคม โดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.90

ตารางที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผลวิชาสังคมศึกษา

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย
1. มีการชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล	2.95	1.35	เหมาะสมปานกลาง
2. มีการแจ้งล่วงหน้าให้นักเรียนทราบก่อนการวัดผลและประเมินผลทุกครั้ง	2.94	1.38	เหมาะสมปานกลาง
3. มีการชี้แจงให้ทราบรายละเอียดของวิธีและขั้นตอนในการทดสอบที่ชัดเจน	2.83	1.41	เหมาะสมปานกลาง
4. ในการทดสอบมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน	2.83	1.42	เหมาะสมปานกลาง
5. มีการใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย	2.93	1.39	เหมาะสมปานกลาง
6. มีการวัดผลและประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	2.90	1.37	เหมาะสมปานกลาง
7. มีการวัดผลและประเมินผลทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน	2.93	1.40	เหมาะสมปานกลาง
8. มีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอน	2.88	1.42	เหมาะสมปานกลาง
9. มีการวัดผลและประเมินผลที่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน พัฒนาการด้านต่าง ๆ และความสามารถต่าง ๆ ของนักเรียน	2.87	1.42	เหมาะสมปานกลาง
รวม	2.90	1.40	เหมาะสมปานกลาง

2. แนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมสรุปว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสังคมศึกษาสำหรับโรงเรียนกีฬา มีแนวทางการแก้ไขสำหรับนักเรียนที่เวลาเรียนไม่เพียงพอ คือการเรียนซ่อมเสริมช่วงเสาร์ อาทิตย์ และมีห้องเรียนอัจฉริยะรองรับสำหรับการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนทันต่อข่าวสารในปัจจุบัน ในส่วนของการวัดผลประเมินผลมีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย ไม่ใช้ทิศทางเดียว เช่น จากการทำกิจกรรม การสังเกต พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล เป็นกลุ่มและจากชิ้นงาน

อภิปรายผล

1. สภาพและปัญหาของโรงเรียนกีฬาในการจัดการเรียนการสอนภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้ ได้ใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลวิชาสังคมศึกษา โดยทั้ง 3 ด้านมีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้ด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน อาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ ได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับโรงเรียนกีฬาอีก 12 โรงเรียน ในเครือของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ผู้สอนยังไม่มีกิจกรรมในวิชาสังคมศึกษาที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และบริบทของโรงเรียน รวมถึงด้านครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ควรมีการใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการสอนมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการที่โรงเรียนมีห้องเรียนอัจฉริยะหลายห้อง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษานอกห้องเรียน นอกสถานที่ หรือสถานที่จริง ดังที่ในการศึกษาด้านความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ พบว่า ผู้เรียนทุกคนมีความเห็นตรงกับว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างบูรณาการกับสิ่งแวดล้อมทำให้มีความกระตือรือร้นอยากจะเรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเนื้อหาที่เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเนื้อหาที่เรียนเข้าใจ ผู้เรียนทุกคนชอบในเนื้อหาจากการทำกิจกรรม เรื่อง สิ่งแวดล้อมรอบตัวและแสดงความคิดเห็นว่าสามารถนำกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ไปแก้ปัญหาในชุมชนได้ในเรื่องน้ำเน่าเสีย การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืช และการทำให้อากาศบริสุทธิ์ในชุมชน ส่วนในด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้สอนมีการชี้แจงให้ผู้เรียนได้ทราบถึงเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล มีเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน สอดคล้องกับความรู้ที่ได้จากการเรียน คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน (รัชณีย์ ธนะวดี, 2544); (กฤษณ์ คำถวายเป็น, 2546)

2. แนวทางการบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษาที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนกีฬา พบว่าแบบสัมภาษณ์ที่ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และรองฝ่ายวิชาการ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งในด้านหลักสูตรจากการ

นำหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วมาใช้กับนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า หลักสูตรสังคมศึกษา มีหน่วยกิต และเนื้อหาค่อนข้างเยอะ จึงทำให้เวลาเรียนของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ เรียนไม่ครบตามจำนวนเวลาเรียน เพราะนักเรียนจะต้องออกไปแข่งขันกีฬาตามช่วงฤดูกาลต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ขาดเรียนเป็นเวลามากน้อย 1 อาทิตย์ ทางผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีแนวทางการแก้ไขสำหรับนักเรียนที่เวลาเรียนไม่เพียงพอ คือ การสอนซ่อมเสริมช่วงเสาร์ - อาทิตย์ หลังจากที่นักเรียนซ่อมกีฬาเสร็จ เพราะโรงเรียนกีฬา เป็นโรงเรียนประจำ (กิน - นอน) ครูส่วนมากและนักเรียนทั้งหมดจะพักอยู่ในบริเวณโรงเรียน และครูมีการจัดกิจกรรมบูรณาการสำหรับการเรียนซ่อมเสริมเพื่อให้นักเรียนไม่เกิดการเบื่อหน่าย ดังที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนว่า ครูสามารถจัดเตรียมประสบการณ์เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อมได้ โดยไม่ต้องรอให้พร้อมเองตามธรรมชาติ ถ้าการนำเสนอตรงกับเงื่อนไขการรับรู้ของนักเรียนและใช้วิธีการที่เหมาะสม ด้านการเรียนการสอน (Bruner, J. S., 1960); (สมยศ แซ่โต้ว, 2556)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ สภาพและปัญหาของโรงเรียนกีฬาในการจัดการเรียนการสอนภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิชาสังคมศึกษา ปีการศึกษา 2562 ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.05 ซึ่งมีความเหมาะสมปานกลาง ด้านครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.92 มีความเหมาะสมปานกลาง ด้านการวัดและประเมินผลวิชาสังคม มีค่าเฉลี่ยที่ 2.90 มีความเหมาะสมปานกลาง และแนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบบูรณาการหลักสูตรสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ในด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการกำหนดกิจกรรม ของวิชาสังคมศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ควรมีการชี้แจงเนื้อหาสาระจุดประสงค์ และจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ครูผู้สอนควร เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นมากขึ้น และควรมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน และรู้สึกชอบวิชาสังคมศึกษามากขึ้น และด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาสังคมศึกษา ควรมีการชี้แจงให้ผู้เรียนได้ทราบถึงเกณฑ์การในการวัดผลและประเมินผล มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน และสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่ได้จากการเรียนวิชาสังคมศึกษา สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ครูผู้สอน และควรมีการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา โรงเรียนกีฬา สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.จำกัด.
- กสุมภ์ คำถวาย. (2546). การสนทนากลุ่มเพื่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการของครู สังคมศึกษาในโรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉวีวรรณ สุวรรณภา. (2558). การจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิดใน รายวิชาสัมมนา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 3(2),1-19.
- ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2560). อุดมคติวิทยาหลักสูตรสังคมศึกษาเพื่อปวงชน (Ideology social studies curriculum for all). (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2561). องค์ความรู้หลักสูตรและการสอนสังคมศึกษา (Knowledge of curriculum and teaching in social studies). (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เชษฐภูมิ วรรณไพศาล. (2560). เอกสารคำสอนกระบวนวิชา 071712 มโนทัศน์ทางสังคม ศึกษา (Social Studies Concepts). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัชณีย์ ธนะวดี. (2544). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้สิ่งแวดล้อมรอบตัว สำหรับนักเรียน โรงเรียนวัดสวนดอก. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมยศ แซ่โต้ว. (2556). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในเครือโรงเรียน ราชวินิต. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาพลศึกษา. มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- Bruner, J. S. (1960). The Process of Educational. New York: Vintage Books.